

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZALLODÁSOK, VENDEGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGEDEK ÉRDEKEIT FELKAROLO SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Épész évre. 12 kor. Félévre 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ Negyedre 3 „

LAPTULAJDONOS:
IHÁSZ GYÖRGY örököse
FELELŐS SZERKESZTŐ:
HEJCMANN REZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., József-körút 72. ☐ Telefon 84-81
Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Uj törvényt az élelmiszerhamisítók ellen.

(—) A tisztességes ipar és a tisztességes kereskedelem sohasem hihetette, hogy előbb-utóbb ránk köszönt morcos elszántsággal az a nap, amikor mindenki ökölszorító haraggal követel olyan élelmiszertörvényt, amely nem *kihágásnak*, hanem *vétségnek* és *büntettnek* minősíti majd — az élelmiszer hamisítását.

S ma épen a tisztességes ipar és a tisztességes kereskedelem követeli lehangosabban a maga makulátlan becsületének megóvása miatt is, hogy az élelmiszerhamisítók ne menekülhessenek a — *pénzbüntetés* rejtett sikátorába, a *fogház* és a *börtön* komolyabb, megbecstelenítőbb, jobban nyilvánartott szégyenutjáról.

Mi, vendéglősök, irtózatossá förtelmeit láthatjuk napról-napra — az élelmiszerhamisításnak. Megdöbbenő kétségbeeséssel állapíthatjuk meg: ahogy nő az élelmiszerek ára, úgy nő a hamisított élelmiszerek tömege is.

Minden energiánk, minden figyelmünk azért feszül meg napról-napra jobban és jobban, hogy megóvjuk becsületünket, üzletünk jó hírét, vendégeink, a magunk és családunk egészségét is, hogy — valahogy hamisított élelmiszer ne kerüljön terítékünkre.

De mi vendéglősök tudjuk legjobban azt is, hogy elszibbadhat jóakaratumk, belepesztulhat minden törekvésünk erős lelke: az élelmiszerhamisítók füttyölnek reánk, füttyölnek a hatóságra, füttyölnek a — régi törvényre.

Ők egyszerűen megcsinálják számitásaikat úgy, hogy évente — kihágásért ennyi és ennyi ezer koronát vesznek fel költségvetésükbe s áruikat úgy árusítják, hogy az *eljävendő pénzbüntetések*et már előre belekalkulálják az árakba. És ezzel vége. Magyarul: *punktum*. Azaz — *vigan* árusítják a hamisított tejet, vaját, a festett kolbászt, a krumplis virslit, stb., stb.

Fogházat és börtönt nekik — pénzbüntetés helyett!

És lehetetlen, hogy a mi erőteljes állásfoglalásunknak ebben a kérdésben sulya ne volna! Hiszen ebben a kérdésben a mi komoly, határozott, semmitől és senkitől nem hátráló kiállásunk a küzdelem porondjára — a vendéglőkbe és kávéházakba járó nagyközönség egészségét akarja megoltalmazni.

Hála istennek: a vendéglősöknek van Glück Frigyesük, a kávéásoknak Harsányi Adolfjuk s nem olyan kis emberek ők, hogy szívesen ne hallgatnának rájuk fönt is, ha mi mindnyájan háborgó, zúgó erdőként imponáló erővel állunk mögöttük.

És ebben a kérdésben lehetetlen, hogy mindnyájan egyet ne értsünk! Lehetetlen, hogy mindnyájan ne fogházat és börtönt követeljünk azoknak az élelmiszer-uzsorásoknak, akik fiaink meleg, piros vére hullása idején uzsoraárákért — hamisított élelmiszerral akarnak és tudnak is sokszor jól lakatni bennünket.

Minden vendéglős- és kávé-egyesülés határozzon gyorsan ebben a kérdésben.

A Duna.

Irta: Gyökössy Endre dr.

Fel kell hívni a magyar vendéglősök és kávéások figyelmét arra az érdekes, élénk, izgalmas mozgalomra, amely a mi gyöngyözü, hatalmas, haltermő és uszályhajókat ringató Dunánkkal foglalkozik.

A mi Dunánk!

Igen, a mi Dunánkról van szó. Nem véletlenül irtuk első mondatunkba ezt a büszke szócskát; nem is szócskát: Igét; nem is igét: Kincset: — a mi Dunánk.

Először is tiltakozni kell az ellen az agyafurt iparkodás ellen, amely erőnek erejével politikai kérdéssé akarja avatni ezt a tisztán gazdasági jelentőségű mozgalmat.

Ez nem politika! A Duna vize, mely értékes rakománnyal rakott hajókat usztat Béctől le Orsováig, a Fekete-tengerig; a Duna partja, ahol rakodó állomások várják hol az üres, hol a rakott hajókat; az egész Duna, mely a monarchiának és a Balkánnak legnagyobb hajózható vize, mely a mi szép országunkat egészen keresztül szeli: a miénk, a magyaroké — a politika minden

segítségé, minden támogatása, minden kapcsolódása, minden nagyképűsködése nélkül.

Ezért minden magyar ember remegő, szemfüles, ugrásra és munkára kész figyelemmel figyeli, hogy mire is készülnek hát azon a dunai kongresszuson, amit az osztrákok Bécsben, a magyarok Budapesten akarnak a nyár folyamán megtartani?

Természetes, hogy a dunamenti városok tanácsa csak Budapesten ülhet össze. A Duna eredete, növése, folyása, lényege, lelke akarja ezt így.

Ez nem lehet hát másképen.

Más kérdés azonban: mi mindentről lesz majd szó ezen a konferencián?

Ha csak azért jönnek majd össze egy csomó dunamenti város vezető urai, kik rendesen ékesen szóló magyarok, hogy a megdrágult bor mellett mondjanak ditirambokat, ódákat a Dunáról s közben a mai szükséges időkben is bőven terített asztalok mellett lakomázzanak, akkor ne is jöjjenek Budapestre.

A lakomákból, az ünnepi szónoklásokból éppen elég volt már.

Azt szeretnénk, ha erre a konferenciára kész, okos terveket hoznának a dunamenti városok vezető urai, amely tervek azt jelentenék be, hogy a Vaskapu forgalmát bátran lehet fejleszteni, mert itt és itt átrakodó állomás készül; ott és ott bővítik a rakodókat; Budapest már az őszön megkezdí a nagy budapesti kikötő impozáns, praktikus építését, stb.

Minden vendéglősnek és kávéosnak az a kötelessége, hogy városaikban ilyen tervek elfogadását támogassák, sürgessék, követeljék, mert ne felejtsek el, hogy a Duna világforgalmának megteremtése a vendéglősöknek és a kávéosoknak is nagyjelentőségű érdeke.

Jól tudjuk azt is, hogy a vendéglősök és kávéosok közül igen sokan ülnek intelligens iparosok képviselőiként a városok képviselőtestületében, így nagyon is van módjuk ahhoz, hogy a Duna világforgalmának megteremtését siettesék, hogy rászorítsák a városok tanácsait komoly elhatározásokra.

Minden magyar lelke gyökeréig, minden magyar zsebe legmélyéig letörő kérdés ez. És csak ilyen előkészítés után lehet értékes eredményeket várni a dunai konferenciától!

Csak ilyen konferencia lehet méltó hozánk és a — mi Dunánkhoz.

Közélelmezési igazságok.

Kisebb-nagyobb zavarok a közélelmezésben a mi országunk bőven termő földjén mindenkor voltak, a háboru csak kiélesítette, megsúlyozta a bajokat, amelyekkel állandóan küzdött a fogyasztó és termelő egyaránt. Ma az a különbség, hogy meg tudjuk vonni a határokat, amelyek ezeket a zavarokat felosztják természetesekre és mesterségesekre.

A háboru előtt a zavarok csak mesterségesek voltak, mert még a legsóványabb esztendő is termelt annyit, hogy a szabályszerű fogyasztás kielégíthető volt. Egyes nehézségeken pedig az akadálytalan behozatal is segített. Ma a termelőmunkából hiányzik több millió erős munkás kéz és megszámlálhatatlan, a termelőmunkában segítő állati munkaerő, egészen természetes tehát, hogy fokozódtak azok a zavarok, amelyek emberi erővel, gondos előrelátással sem tudunk segíteni. Az immár tagadhatatlan hiány teljesen felforgatta életünk rendjét, ne csodálkozzunk azon se, hogy mindjobban elmarad a városok élelmezéséből a tojás, a baromfi, mert ez most jó részben ott fogy el, ahol megtermelt, ezelőtt pedig tódult a városba és özlönlött érte a pénz vissza a termelőhöz a faluba.

Azok, akik alaposan ismerik a mai termelési viszonyokat, nyugodt lelkiismerettel állapíthatják meg azt, hogy adott ennek a szép országnak a Gondviselés mostanában is mindenből annyit, hogy a fogyasztás némileg mérsékelt igényei tulságos áremelkedések nélkül ki volnának elégíthetők. De csak akkor, ha a termelő közvetlen érintkezhetnék a fogyasztóval és ha éber, erős gazdasági és szociális érzékkel megáldott közigazgatásunk volna, amely a mesterségesen ápolt, gyarapított közélelmezési zava-

rokknak végét tudná vetni a háboruban egészen természetes, megalkuvást nem tűrő hatalmi szóval, erélyes, kiméletet nem ismerő végrehajtással.

A mesterségesen fokozott zavarok a közélelmezésben főleg abból származnak, hogy a termelők és a fogyasztók sem a békés időkben, ma, a háboru istentelen napjaiban pedig soha közvetlenül éppen nem érintkezhetnek egymással. Pedig ezt követelték immár évtizedek óta a termelők és fogyasztók, tehát tulajdonképpen az egész nemzet, — mert ebben még a kereskedők is benne vannak. — De sem komoly kérésük, sem erős követelésük meghallgatásra nem talált sehoh. Al humanizmus és ferdén magyarázott szociális teóriák mindig a fogyasztók és termelők közé engedték ékelődni a közvetítők olyan tömegét, amit aztán a termelő az áraknak leszorításával, a fogyasztó pedig az áraknak uzsoraszerű felhajtásával fizetett meg. A közigazgatás pedig ölvetett kézzel nézi az anyagi erőknek ezt a szétmorzsolását. Minden mezőgazdasági szervezkedést kezdettől fogva olyan színben tüntettek fel nálunk eddig, mintha a gazda mások megélhetésére törne, mihelyt a termelő és a fogyasztó egymást kereste a piacon s nem kívánt egy harmadik, negyedik, ötödik felesleges közvetítőt.

Ezeket a bajokat a háboru által teremtett viszonyok mutatták meg a maguk teljes meztelenségükben.

Itt-ott a vidéken mutatkoznak már egyes jelek, amelyek arra vallanak, hogy az egymástól mesterségesen elszorított termelő és fogyasztó mégis egymásra találnak. Pozsonyban immár kitűzték a lobogót, amely alatt sikeres védelemre készülnek a termelők és a fogyasztók. Ez a szervezkedés lobogója, amelynek az itthonmaradtak védelmi harcá-

ban már számos diadala van. Esztergom követte a példát, ott már fogyasztási szövetkezetben szervezkedett a lakosság, hogy megvívja az anyagi existenciáját biztosító harcot a felesleges közvetítés ellen, amely támad és úgy csoportosítja a dolgokat, mintha ő volna a szegény, az ártatlan, az üldözött. Előbb is meg lehetett volna ez a szervezkedés, de úgy látszik, mint sok másban, itt is meg kellett várni a háboru tanítását.

A vendéglősök okos, komoly, gyors, becsületes, elszánt szervezkedése is sok közvetítőt szoríthatna ki maga és a termelő közül. Így jobban, bővebben és olcsóbban láthatná el — vendégeit.

Rajta hát, vendéglőseink!

Gyulay Károly.

Hindenburg reggeli.

(Jegyzetek sétálás közben.)

A. Szervusz, pajtás; hová sietsz?

B. Megyek a Dohány-utcába reggelizni.

A. Miért megy te a Lehel-térről a Dohány-utcába reggelizni?

B. Mert ott egy kis kávémérésben 52 fillérért — Hindenburg-reggelit kapok; tehát már reggel találkozom a mi Hindenburgunkkal s nem is kerül sokba.

A. Szamárság. Ha már magyar kávést nevet ad a reggelijének, választhatna magyar tábornokot hozzá.

B. Igen ám, de akkor nem kellene a — magyarnak.

A. (Elszomorodik). Az már igaz, igaz!

A Fekete-sas és Hétválasztó fogadók.

— Két régi, szegedi fogadóról. —

Irta: Móricz Pál.

(Utánnyomás tilos.)

Szegeden, a Tisza-menti híres, szép magyar Szegeden a tornyos városháza háta megett oldalog el az inkább keskeny, hosszú »Fekete sas«-utca, mely az 1800-as esztendő első felében is nevezetesebb, a határdombokon túl is jólismert érdekes, kedves része volt Szegednek. A híres, régi öreg fogadóról, a »Fekete-sas« című jeles szállóhelyről neveztek el valamikor ezt a döcögős kövekkel kirakott belvárosi utcácskát, amelynek híres vendéglője is — bár dicsőségében, előkelőségében megfoghatkozva — még fentáll.

Egy kiváló szegedi vendéglős dinasztíának, a népszerű Kass-családnak törzsfőszéke ez a Fekete-sas fogadó. Gömbkákfás udvaru, üvegezett kanyargós tornácú vén épülettömb kőfalai között született a ma is élő »Kass Jancsi«. Atyai örökből, e vénséges fogadóházból cseperedett fel, s nőtt — szakmája és a társadalmi népszerűség terén — országos hírnév »Jancsi bácsi«, kinek szegedi emeletes kávéháza és fogadója a tiszparti sétakert mellett látványosságoknak is elsőrangú.

A régi »Fekete sas« fogadónak ugyan nem ilyen csudanagy, üveges tükörfalakból készült az oldala, mégis a pislákoló fagygyugyertyák kor-

szakában meleg, barátságos férőhelyeket rejtettek ezek a boltivezett természetes falak... Már 1800 valahányban »billiárd«, azaz »tekegolyós«, zöld posztóval behuzott játékasztalja volt a Fekete-sasnak, a világokat járt szegedi kúpecpek, hajósok értéktek ehez a »művészethez« is, s a »pincért«, aki kékszin remek »frakkban« szolgált a játékos uraknak, »markörnek« hívták. Lapos sárgaréz gombok terpeszkedtek a frakkján. »Halbstiflinek« neveztek a kurtaszáru kölyök-csimáját. Vendégeitől sok pénzt keresett az egyik ilyen hetyke markör, de mert mulatós nemesi fiu volt, szokás-mondás szerint a »Dárius király kincse sem lett volna neki elég...« Könnyelműsége miatt a rablóggyilkosságra vetemedett. Tavasz éjszakán aranypénzeiért — fokossal — agyonütötte mulatózó cimboráját, a Farkas »kirurgus« ur »officinájából« való gazdag bácskai szerb legényt, s mert nemesi rendű fiu volt a szegedi Fekete-sas fogadó mulatós, hetyke »markörje«, a törvénytartó »szenátorok« a »pallós« általi halált mondták ki fejére.

Ezt a markör-legényt fejezték le utoljára Szegeden; érdekes, hogy Szlubász mester, az utolsó szegedi hóhér is jóbarátja volt a délceg, mulatós fiúnak. Szlubász hóhér, mielőtt a pallossal lecsapta fejét, a vérpadon megölelte halálraítélt barátját.

— Megbocsáss barátom, — mondotta elérezékenyülten a hóhér, — nem én öllek még, hanem a törvény...

A Fekete sas-utcában már az »Arany sas«, meg az »Arany páva« fogadók: népiesebb beszálló-helyek voltak. Heti piacok alkalmával az »Arany pávát« leginkább a tanyai magyarok és pásztorok keresték fel, főként a juhászok ültek hangos daldidókat a Pávánál... E helyiségek még ma is megvanak, még ma is népszerű barátok, italozó tanyái a szegedi kispolgárságnak; majd egyszer — alkalomadtán! — emondom a legendáját ennek a vén Páva-fogadónak is, amikorról még igazi fénykorát élte és koronás, fejedelmi beszálló vendége is volt egyszer ennek a szegedi öreg fogadónak.

*

Ugyancsak a Fekete-sas-utcában épült fel, — hatalmas sarok épülettömbje máiglan fent áll, — a »Hétválasztó« fogadó... A Rieger-polgár család birtokolta sokáig. Ennek az előkelő, régi szegedi nagy fogadónak, kávéháznak és beszállóhelynek, mely hírnévre, előkelőségre vetekedett mohos-évtizedeken át büszke szomszédjával, a Fekete-sassal, egyidőben jeles fogadógazdája volt a derék »Steingassner ur«, az édesapja mostani kiváló mester-íróknak, az országos nevű Tömörkény Istvánnak...

Még régebbi időkből, az 1800-as esztendő első feléből maradt fent az emlékezete s hírneve »Fodor szekérbírónak«, ki a Hétválasztó fogadó »kügrádicsos« sarokajtója mellé kitett »karospadról« cselekedte hivatalos eljárásait. Midőn még a »vasutat«, »vas-

MI AZ ÚJSÁG?

Több a tej. A jó és bő májusi legelő mégis csak meglátszik a fővárosba vándorló tejeken is. Ugy jelentik, hogy naponta tizezer literrel több tej érkezik a fővárosba május eleje óta. A legnagyobb tejfelhozatal eddig százhetvenezer liter volt, az átlag azonban százhatvanezer liter. No, de az is oka a több tejnek, hogy — nagyobb az ára és érdemesebb a tejelő állatok tartása, gondozása, a tejnek Budapestre való szállítása. Most már csak az volna a fontos, hogy szükséges hűtőkocsik megvédjék a tejet a nyári megsavanyosodástól.

Kevesebb legyen az országos vásár. Nehéz kérdés. Az összes érdekelték-képviselőit meg kell hallgatni. A vidéki kereskedelmi- és iparkamarák véleménye szerint a fogyasztás mai igénye kívánja — a vásárt. Legfeljebb arról lehet szó, hogy ne legyenek két és több napos vásárok. A hetivásár pedig egyáltalán sehol el nem maradhat. Itt jut a fogyasztó legközvetlenebbül a termelő kezéből az élelmi cikkhez. A hetivásárokat tehát bolygatni nem szabad. Nem tehetjük magunkat vásárok nélkül még jobban a közvetítők rabszolgáivá.

Husjegyek, cukorjegyek. Mi még nem tartunk ott. Mi még rengeteg vagyonért kapunk egy kis húst, kapunk cukrot is — husjeggy és cukorjeggy nélkül is. De Németországban már a húst is, a cukrot is jegyekre adják. Kérdés, hogy nem volna-e okosabb, gazdaságosabb, előrelátóbb dolog, ha mi is így csinálnánk? Talán így nemcsak a kiváltságosak tányérjába jutna bőven hús, ha drága pénzen is, míg a szegényebb, kisebb existenciák nemsokára már álmodni se mernek róla.

kocsit» nem ismerte a boldogan álmódzó, keleti vérű magyar, minden utasember »tengelyen« járta a világot, s Fodor szekérbíró a »Hétválasztó sarkon« jól megélt abból, hogy — illő jutalomért! — az utasnak fuvarát, a fuvarosnak utast szerzett...

Budapesttől Szegedig, Szegedtől »le s fel« Temesvárnak hosszant elnyúlt akkortájt az »országutja«. Látó s halló ember, aki nem volt vak és süket, ilyen fordulatokról sok mindenfélét megtapasztalhatott, a temesvári »gyorskocsi« első kocsisa is ilyenfajta ember volt, minden fordulónál tudott újságokat mondani... A Hétválasztó fogadóban még a »harangot« is meghúzták, mikor a gyorskocsi fűrgelovainak a »csengője« a nagypiac felől megcsendült; a fogadóból mindenki a »kapuba« rohant, s az összecsődült utcai néppel együtt úgy lesték, hogy miféle utasok érkeznek?...

Fodor szekérbíró »paralázott« először a »kocsimesterrel«, s ők ketten a kapu alatt mindjárt a »portás« kis különszobájába húzódtak és a szomszédos »Lacikonyhárról« hozott ropogós cigánypecsenyét foszlós lágycipóval falatozgatva, aransyárgán illatozó magyarádi bort szürészölgetve, letárgyalták a »világ folyását« az országutak mentéről... A gyorskocsistól, fuvarosoktól, utasoktól hallott híreket Fodor szekérbíró azután saját izlése szerint kiszínezve tódította tovább. A Hétválasztónak és a borbély »officinának« a törzsvendégei: az Erdélybe, Oláhországba, Szerbiába is fuvarozgató nagy-kocsisok, a disznóvágók, a mészá-

Hal a szántóföldeken. A lapos mezők a hullámzó tenger képével néznek a Szeged felé utazó emberekre, akik csodálkozva lesnek, néznek, bámulnak a rengeteg — vizekre. Ahol tavaly szántottak, vetettek, arattak, ott az idén — legfeljebb halásznak a szomorú gazdák. Nem is gazdák, hanem az itthon maradt aszszonyok, gyerekek. Pusztapéteri körül a vad-vizekből bőségesen özönlenek a megszaporodott halak a tengerre vált mezőkre. A Szeged környékén jól ismert Fehértó régen nem volt ilyen nagy. A nagy vizekből naponta több mázsa hal kerül a hálóba s így térül meg a halak árából a nagy kár egy része. Mert a szegedvidéki magyarok mégis csak jobban szerették volna, — ha arattak volna az idén is a mezőkön.

Városok jéggyárai. Az enyhe tél megspórolt az országnak egy csomó szénét s most ez a megtakarított szén elfogy majd a jéggyárakban. Mert bizony az enyhe tél idején üresek maradtak a jégvermek. Már pedig nemcsak közegészségügyi szempontból, hanem a mai szűkös viszonyok között a romlandó élelmiszerek megóvása miatt is nélkülözhetetlen a jég. A tej, a hús nyári megtartója, megmentője csak a jó, tartós, bőséges jégelés. A vendéglősök és kávéosok se tudnak jég nélkül boldogulni. A budapesti kávéosok és vendéglősök, ha jó drágán is, mégis csak hozzá jutnak a jéghez. Annál több bajuk van a jéghiány miatt a kisvárosi vendéglősöknek és kávéosoknak s a kisebb állomások vendéglőseinek. A vidéki városokban az utóbbi hónapokban egy szállító cég nagy agitációt fejtett ki a jéggyárak érdekében. S úgy halljuk, hogy Hatvan városa és Pozsony is elhatározta a jéggyár létesítését. A jéggyártás egészségügyi és gazdasági szempontból egyaránt fontos. A mostani nagy jéghiány miatt alighanem sok város rákényszerül a műjég gyártására.

Fogházra ítélt tejhamisító. A büntető járásbírószág pár hónappal ezelőtt ítélte el tejhamisításért nyolc hónapi fogházra és 1500 korona

pénzbüntetésre Barta Izidor Madách-utcai tejnagykereskedőt, akinek büntetését a törvényszék felelbiteli tanácsa a minap hat hónapi fogházra és 1500 korona pénzbüntetésre szállította le. A III. ker. előljáróság újabb följelentése folytán Tóth dr. járásbíró ma újabb felelősségre vonta Barta Izidort hamis tej forgalomba hozatala által elkövetett csalásért. Az előljáróság följelentése szerint a VIII. kerületben ez év február 13-án tejrazzia volt. A kiküldött hivatalos bizottság Barta tejeskannáit megvizsgálta s két kannában 70 százalékos vízzel, a többi kannákban pedig 25—40 százalékos vízzel hamisított tejet talált. A járásbíró Zimmermann kir. ügyész vádindítványára Barta Izidort az újabb hamisításért nyolc hónapi fogházra és 2500 koronára pénzbüntetésre ítélte. — Így kell az okos bírónak segíteni a törvény hiányain; nem az élelmiszer hamisítás miatt sujt fogházzal, hanem azért a — csalásért, hogy az illető hamis élelmiszert — jó élelmiszerként ad el. Ez is jó, okos megoldás. De a radikális gyógyszer csak az új élelmiszer törvény lehet, amiről vezető cikkünkben szólunk.

Kevesebb lesz a sajt. A vendéglős-és kávéipar igen fontos cikke a sajt. Most azt a hirt kell közölnünk olvasóinkkal, hogy Németország az összes sajtot közszükségleti célra lefoglalja és nem engedi meg, hogy a Németországba külföldről, pl. Hollandiából, Dániából beérkező sajtot átvigyék, tehát esetleg hozzánk hozzák. Ezt csak abban az esetben engedi meg, ha a sajt a Haditermény Részvénytársaság címere van feladva. Ha a magyar kereskedők a Haditermény Részvénytársaság előtt beigazolják, hogy külföldi sajt szállításra április 25-ike előtt kötöttek szerződést, még megkapják a Haditermény Részvénytársaság utján a sajtot.

A Balaton. Ez a szelid, szép tó is a mi nemzeti kincsünk. A magyarok szemefénye. Sajnos, hogy eddig nem úgy viseltük gondját, ahogy kellett volna. Kérdés, hogy az új kormánybiztos, aki a szép és büszke »balatoni kormánybiztos« nevet viseli: megérti-e lelke mélyéig, szíve gyökeréig, őrtemelme utolsó porcikájáig, hogy milyen csudanagy kincs, kiaknázatlan szent magyar kincs a Balaton. Az okos, agilis munka sok magyart köthet le nyáron a Balaton mellett felejthetetlen nyaralásra külföldi fürdő helyett és sok idegent csalogathat hozzánk. Ezt a vendéglősök és kávéosok Budapestre is meg éreznék.

Utmutatás a szőlő védelmére. Az első permétezés idején figyelmébe ajánljuk olvasóinknak, kik között sok a borteremelő is, hogy a magy. kir. ampelológiai intézet igazgatósága a közözhajnak engedve, a Perocidall való szőlőpermétezésre vonatkozólag népszerű utmutatást adott ki, melyet úgy a kérdéses intézet (Budapest, IV., Debrői-ut 25), mint a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete (Budapest, IX., Üllői-ut 25), mint lapunk szerkesztője utján lehet beszerezni. Akinek ily utmutatóra van szüksége, forduljon levelezőlapon kérdéses címekhez, ingyen küldenek belőle egy vagy több példányt.

Tanácskozás Bécsben az idegenforgalomról. Az összes lapok megemlékeztek néhány sorban arról a tanácskozásról, amelyet Bécsben folytattak Magyarország, Németország és Ausztria kiküldöttei — az idegenforgalomról. A magyar kormányt Csiky Imre és Kampis János, Budapest székesfővárost Déri Ferenc dr. és Vita Emil dr. képviselték. A

rosok, a hajósgazdák, szappanosok, cincárok (juhvágók), hajóépítő-superek (ácsok), különféle kupeczek és a szegedi iparúzó polgárságnak más érdemesebb tagjai persze szívesen, örömmel hallgatták ezeket a friss híradásokat, mert hiszen nyugtatott újságot csak a »zsídó« olvasott. Viszont az is igaz, hogy leginkább német nyelven írták az ilyen újságot... Ha tehát a szegedi Hétválasztóban vagy Fekete-sas fogadóban valaki újságot olvasott, mindjárt tudták a »benzszülöttek«, hogy az illető idegen kereskedő vagy pediglen zsidó... /

Szép tavasz időtől, Fodor szekérbíró már korahajnalokon a Hétválasztó előtti karospadról igazítgatta a »fuvarát«. S mert az utasok előtt a »fuvaros« megbízhatóságáért is szavatolt, tekintélyének semmi sem ártott inkább, mint mikor egy személy-fuvarba állított gonosz kocsi legénye kint a pusztán, a buckák között meggyilkolta, elföldelte, kirabolta a gazdag bécsi kereskedőt... Midőn pedig az alföldi vasutak sinjein döbörögni kezdtek a füstökadó gőzkocsik, a pusztai »bakterházak« jelzőharangjain halálórája végleg ütött a szekérbíró hivatalka. A »gyorskocsik« csengője elnémult örökre. Fodor szekérbíró hiába üldögélt már a Hétválasztó előtti karospadon, aláhanyatlott, feledésbe merült a szegedi öreg Hétválasztó és Fekete-sas fogadó régi kedves, jó hire s neve is, legutolsó gazdáik közül még »a kis Gruber Gusztó« és a rezesarcu vén »Baveszitúr« érdemlik a felemlítést.

Németország, Ausztria és Magyarországot keresztül szelő forgalom fontos szabályozására valami központi egyesülést terveznek, amely az idegenforgalom irányítását is vezetné. Mi, vendéglősök, nem nézhetjük közömbösen ezt a mozgolódást. Az idegenforgalom okos és praktikus fokozása a mi iparunkat nagyon is érdekli. Így ki kellett ezt a hirt emelnünk a napilapok szürke újsághireiből. Jó lesz, ha résen leszünk, hogy a magyar érdekeket igazán biztosítsuk.

Az olcsó hus: a marhabelsőség. Ez is cifra dolog. A középosztály és a középosztálynak vendéglőbe járó tagjai a legolcsóbb hústól: a marhabelsőségektől is elestek. A székesfőváros tanácsa 31950 1916. sz. határozatában elrendelte, hogy naponta 300 marha összes belső részeit rekvirálja a Magyar Elelmiszerszállító és a Weisz Mántréd cég vágásaiból és azt a lóhús-mészárszékek részére kell átengedni. Ha most már 300 marhánál nem vág többet valamelyik nap ez a két cég: a mészárosoknak, így a lóhús-mészárszékek nem járó kishivatalnokoknak és a vendéglősöknek nem jut marhabelsőrész. Mert az csak természetes, hogy se mi vendéglősök, se a szegény hivatalnokok intelligens feleségei, gyermekei nem mehetnek verekedni marhazsigerekért — a lóhús-mészárszékekbe.

A tengeri hal fogyasztása. Valljuk meg őszintén, hogy a magyar ember sose szerette a sós tengeri halat. Egy-egy nagy város munkás fogyasztói és komiszul fizetett beamterei ráfanyalodtak az utolsó években ugyan néha-néha a tengeri halra is, mert a hus már — megfizethetetlen volt, de — a nagy közönségnek csak nem kellett a tengeri hal. Így a vendéglősök se illeszthették bele étlapjukba mindmáig se. Ugy halljuk, hogy a hadvezetőség hetenként egyszer-kétszer tengeri hallal traktálja vitéz katonáinkat. A magyar fiúk eleinte idegenkedtek az idegen hústól, de lassan megints rászoktak, mert a részletes és pontos utasítások szerint a szakácsok már izletesen tudják elkészíteni a tengeri halat. Jó eledel is az, csak meg kell költeni, csak meg kell szokni. A vendéglősök szempontjából pedig igen fontos, ha a tengeri hal fogyasztásával a katonaság kiméli a vágómarhákat és másfajta hustermékeket: Berlin városa, hogy segítsen a népélelmezésen, szintén a tengeri halra velette magát s mert az idén rengeteg mennyiségben halásztak mindenféle heringet, a német főváros ezt megszerezte és beszerzési áron adja el igazoló cédulákra a szegényebb lakosságnak.

A pálinka, likőr, rum maximális. A háboru alatt katonáink — a háboruszkodás, a harcok művészei lesznek. Itthon meg a tisztességes polgári és kereskedői haszontól irtózó komisz emberek a rendeletek kijátszásának lettek művészei. Hiába maximálta a kormány a szesz árát: egy kis likőrrel, rummal keverték — s ránk kényszerítették, mint nem szeszt drágábban a maximális áránál. A vendéglősök és kávéások mindennap a pálinka, rum, likőr újabb drágulására ébredtek. Örömmel adjuk hát hírül, hogy a kormány a szesz szétosztását kiveszi a spekulánsok kezéből és maximálja a likőr, rum és pálinka árát is.

Társas reggelik.

Május 26-án. Gundel Károly vendéglőjében.
 Junius 16-án. Waltz György vendéglőjében.
 Junius 30-án. Kovács E. M. Uzsonna. Margitsziget.
 Julius 14-én. Klekker Alajos. Uzsonna. Margitsziget.

Jó barátok összejövetelei.

Május 24-én. Sági József vendéglőjében, IX. Vágóhid-utca.
 Május 31-én. Subik János vendéglőjében, X. Korponai-u. (Alsópálya teherl. sz.)
 Junius 7-én. Kerekes Pál vendéglőjében, IX. Mester-utca 16.
 Junius 14-én. Verböczi Lajos vendéglőjében, IV. Városház-utca 3.
 Junius 21-én. Kamarás Mihály vendéglőjében, VIII. Teleki-tér és Köztemető-u. sarok.

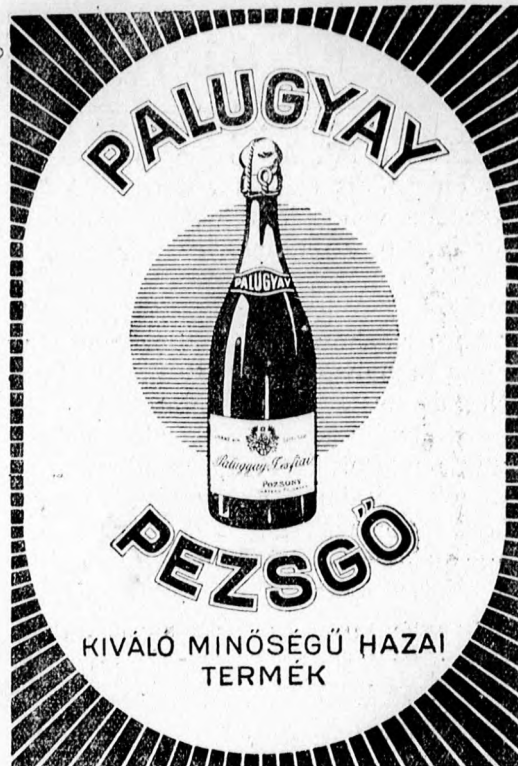
Löwenstein M. utóda Horváth Nándor cs és kir. udvari szállító (IV., Vámház-körut 4. Telefon József 39—88 és 39—89. *Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kávéházainak állandó szállítója.* Fióközllet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11—48.

Császárfürdő Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévvizű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszopborogatások, uszodák külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hőlég, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménytel használhatnak, főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

A szerkesztő postája.

H. K. Ne féljen a dologtól. A munka meg-nemesíti az embert. A vendéglős ipar pedig megbecsüli az iparkodó, szolid, józanéletű munkást. — **K. B. Kis-újságíróháza.** Bizonyosan látja, hogy megújult, felfrissült a lapunk. Nagyon örülnénk, ha kipróbált szakismeretével, pompás tollával segítségünkre lenne s egy-egy cikkel felkeresne bennünket. — **S. K.** A jövő számban helyet szorítunk a cikkeknek. — **P. J.** Lapunk a normális időkben újra a régi terjedelemben jelenik majd meg. Addig bizony ilyen hosszabb írást nem igen tudunk sehogy sem közölni. Talán rövidítse meg.
K. S. kávé. Az erős hang nem akkor erős, ha sértő, ha durva, hanem akkor, ha igazat mondunk tisztességes uri modorral, sértegető mondatok nélkül. Így akarunk tovább is harcolni a vendéglős és kávé ipar érdekeiért.
P. S. Bpest. Keressen fel bennünket a szerkesztőségben valamelyik szerdán d. u. 4 és 6 óra közt. — **K. T.** Ha beküldi vendéglős fia arcképét, ki kitüntetést kapott, szívesen közöljük azt és ismertetjük harci tetteit.

Pályázati hirdetemény.

A dorogi

bányakaszinó és bányavendéglő

bérletére pályázat hirdettek. A vendéglő hozzávetőleges forgalma havi 3000 korona. Bővebb felvilágosítás és feltételek az **Esztergom-szászvári kőszénbánya r.-t. dorogi bányagazgatóságánál** megtudhatók.

Gyomorbaj és köszvény ellen

POLENAI

dus lithiumtartalmu alkalikus gyógyviz, Ajánlva vesebajoknál, epekő- és gyomormegbetegedéseknél. Legüditőbb asztali viz.

Kapható mindenütt. Megrendelhető:

FORRÁSBÉRLŐSÉG: SZOLYVA

A BORSZÉKI MADONNA savanyúviz, kitűnő borviz és asztaliviz.

Teljesen vasmentes, a bort és pezsgőt nem feketíti. Dus szén-savtartalmánál fogva az emésztést kedvezően befolyásolja.

Megrendelhető: Borszéki Fürdővállalat Részvénytársaságnál, Budapest, V. Nádor-u. 6. Telefon 157-81 és 162-84.

SAJT.

Többféle kemény és lágysajtot legfinomabb minőségben gyárt, továbbá eredeti ementháliban állandóan nagy raktárt tart:

Stauffer és Fiai
magyarországi
sajtgyárak **Répcelak**

Pincér urak figyelmébe!

Fő- és fizetőpincér urak, kiknek oldalzsebtárca (papirospenz) vagy pinczértáska (apró- és ezüst számára) van szükségük, a melynek feneke nincs többé külön beillesztve, hanem a felsőrész az aljával egy daraból készült — a legutányosabb árak mellett szerezhetik be.

Molnár Vilmos

kesztyű- és sérvkötőgyárosnál.

Budapest, VII., Károly-körut 28. szám.

(Központi városház.)

Gummi- és hálhólyag-különlegességek tucatzonként 2, 3, 4, 5 és 6 forint. Nagy raktár a legkiválóbb gyártmányú görccser, gumiharisnyák, sérvkötők, szuszpenzoriumok és a legújónálfelebb betegápolási cikkekben.

Iparsó

fagyalt, jegeskávé, hidegkészítmények előállításánál a jég szósására valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérésre díjmentesen nyújt

A Magyar Királyi Sójóvédék Vezérügynöksége
BUDAPEST, V., Váci-körut 32. sz.

Nagykanizsán

a város legforgalmasabb főterén, a piac-
térén, egy nagyforgalmu vendéglő, több
szálló szobákkal butorozva, istállókkal és
nagy bejáró udvarral 1916-ik év szeptem-
ber 1-ére több évre kiadó. Bővebb felvil-
ágosítást ad Schmidt Zsigmond, Magyar-ut 12.

Gyártja a

Kőbányai Polgári Serfőző R.-T.
Budapest—Kőbánya.

Alkalmi vétel.

Egy konkurrencia nélkül álló, most is jó forgalommal bíró, normális időben pedig aranybányának mondható

szálloda és vendéglő

bérlete teljes berendezéssel, kávéházzal, nagy kantinnal a cukorgyár kapujában és egy külön álló két szobás kocsmaahelyiséggel, elegánsan berendezett 12 szobával, uri lakással és mellékhelyiségekkel együtt szabad kézből — katonai bevonulás miatt —

azonnal eladó
Szerencsen.

Bővebb értesítést ad Szerencsen

Simon József
lapszerkesztő.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFŐZŐDE

Budapest-Kőbánya.

Fennáll:

1854 óta

A legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzde évi gyártó képessége **1,000.000 hl.**

Hordósörrendelés Budapestre: VIII., Esterházy-u. 6. Telefon József 4—20. Angyalföldi jégverem: Telefon 115—85. Budai jégverem: Telefon 43—40. **Vidékre X. Külső Jászberényi-ut 11. Telefon 52—58 és 52—60. Palacsörrendelés Budapestre és vidékre X. Külső Jászberényi-ut 11. szám. Telefon 56—58. Budapestre a városi sörraktárakban is**

1392. tan. szám

Árverési hirdetmény.

Lőcse szab. kir. város képviselőtestülete a város tulajdonát képező Körter 56. sz. a. fekvő

nagyszálloda és vendéglőnek

a jelenlegi bérlők veszélyére és költségére 1917. november hó 30-ig terjedő bértartamra

bérbeadását

elhatározván, a nyilvános árverés határidejét

1916. évi június hó 2-ának d. e. 10 óráját

hivatalos helyiségembe kitűzöm. Kikiáltási ár évi 5500 korona. Ajánlattevők tartoznak az árverés kezdetén a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben letenni. — A részletes bérszerződési feltételek, melyeknek magát a bérlő alávetni köteles, hivatalomnál bármikor megtekinthetők.

Lőcse, 1916. évi május hó 4-én.

Polgármester.

Magyaróvár község előljáróságától.

2567/1916. szám.

Hirdetmény.

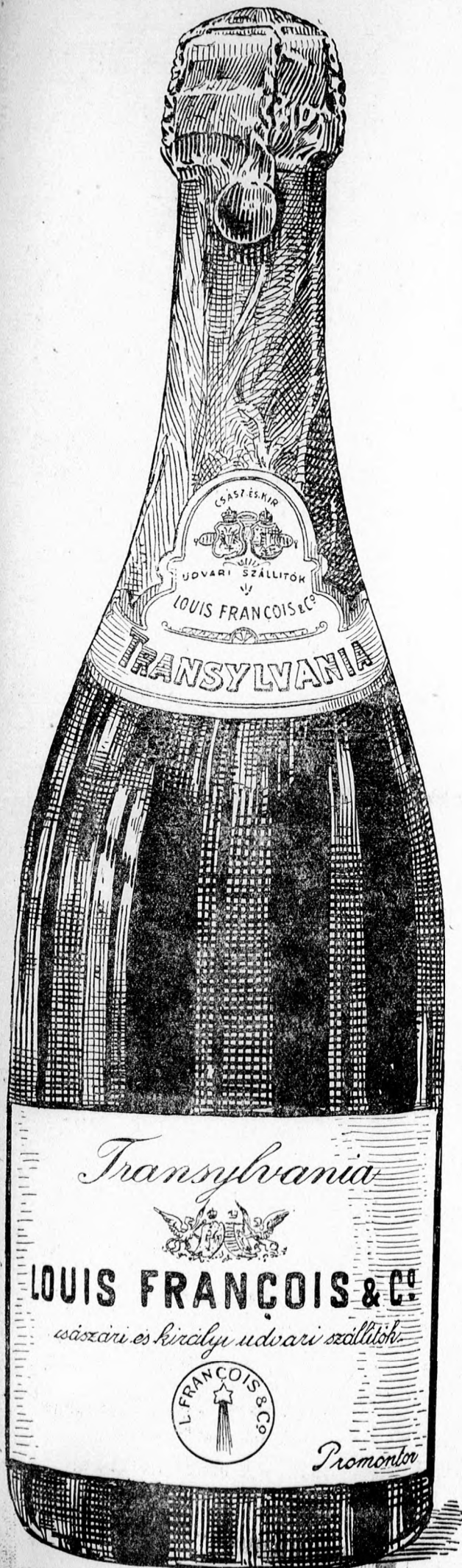
Magyaróvár község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község mint jogi testület tulajdonát képező és pedig:

1. a városház épületében levő „szőlőfürt”-höz,
2. az Uj-telepen fekvő „arany ökör”-höz,
3. a Lucsony - utcában fekvő „arany szarvas”-hoz címzett kocsmá, illetve vendéglőhelyiségeit 1917. évi január 1-ső napjától 1922. évi december hó 31-ik napjáig terjedő hat évi időtartamra Magyaróvár község tanácsstermében 1916. évi június hó 17. (tizenhetedik) napján délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverés útján bérbe adni fogja.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Magyaróvár, 1916. évi május hó 11-én.

Az előljáróság.

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T.

BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36.

Saját palaczk-töltés

Ajánlja kitünő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-, korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kősr, kőkorsókban.
Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

AZ „ERDÉLYI PINCZE - EGYLET”

császári és királyi udvari szállítók

:: KOLOZSVÁROTT. ::

Sürgönyezim: Bortermelők szövete, Kolozsvár.

Ajánlja egyenesen a szövetezeti termelő tagjaitól beszerzett és minden kiállításán elsőrendű érmekeket nyert tisztán kezelt és kitünő minőségű fehér- és veres-, asztali-, pecsenye-, csemege- és gyógyborait. Megkeresésére készséggel küld árlapot az igazgatóság.

FOGAK fogtömések, foghuzások a leg-sikeresebben eszközöltetnek ::

HEJCMANN REZSŐ FOGÁSZATI MÜTERMÉBEN

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 72. szám

FOGAD: 9-5-ig.

TELEFON 84-81.

Mielőtt

szükségletét
valódi hegyi
málna
szörpben

fedezné, kérjen
mintázott ajánlatot

STEINER ÉS LÖWY

első besztercebányai
hidraulikus gyümölcs-
sajtoló és szörpgyártól
Besztercebányán

LITTKÉ L.

pezsgőboryár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

Frigyes főherczeg
ő császári és kirá-
lyi fensége, Salva-
tor Lipót ő cs. és
kir. fensége és
„Nemzetközi Háló-
kocsi” és „Európai
Express Vonat-tár-
saság” szállítója.

PEZSGŐFAJOK:

„SPORT GRAND
VIN SEC”, „CA-
SINO EXTRA SEC”
„FORENLAND”
(savanykás) „BRI-
TANIA EXTRA
DRY” (cukor nélkül)

Szállodai bérlőt keresünk

Putnok nagyközség piacán
16 vendégszobával, vízvezetékekkel és tel-
:: jes kényelemmel berendezett ::

kávéház és étterem részére.

Bővebb és részletes felvilágosítást ad
a Putnoki Takarékpénztár.